

ประมวลประเด็นข้อร้องเรียนจากผู้ปกครองและข้อสังเกตของ สตง.
เกี่ยวกับการรับเงินระดมทรัพยากรของโรงเรียน

ประเด็นปัญหาการร้องเรียนจากผู้ปกครอง รวมทั้งข้อทักท้วงของ สตง. ที่พบลักษณะเดียวกันในหลายโรงเรียน มีดังนี้

๑. โรงเรียนเก็บเงินระดมทรัพยากรในโครงการจัดห้องเรียนพิเศษ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดหาอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และปรับปรุงห้องเรียน แต่โรงเรียนดำเนินการจัดหาอุปกรณ์และปรับปรุงห้องล่าช้า ทำให้นักเรียนได้ใช้บริการล่าช้าไปด้วย

๒. ผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการพิเศษ ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ แต่โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้

๓. ไม่นำเงินที่ได้รับตามโครงการระดม ฯ ไปใช้จ่ายตามที่ระบุวัตถุประสงค์ในโครงการ

๔. โรงเรียนบันทึกบัญชีรับเงินที่ได้รับตามโครงการระดม ฯ เป็นเงินรายได้สถานศึกษา แต่ไม่ได้ควบคุมยอดเงินแต่ละโครงการ ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าเงินที่เก็บตามโครงการแต่ละโครงการ มีการนำไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นด้วย ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าไม่เป็นธรรม

๕. ผู้ปกครองเห็นว่า อัตราการเก็บเงินระดม ฯ เพื่อดำเนินโครงการพิเศษสูงเกินไป

๖. โรงเรียนอาศัยชื่อสมาคมผู้ปกครองและครู เก็บเงินระดม ฯ โดยเงินที่ได้รับไม่ได้นำเข้าบัญชีการเงินของสมาคม ฯ และไม่นำเข้าบัญชีการเงินของโรงเรียน

๗. ออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนเป็นรายการค่าสมาชิก / ค่าบำรุงสมาคมผู้ปกครองและครู รวมกับรายการเงินระดมทรัพยากรอื่น ๆ ของโรงเรียน และออกหนังสือโรงเรียนแจ้งผู้ปกครองให้นำเงินระดม ฯ มาชำระแก่สมาคม ฯ

๘. โครงการระดม ฯ มีกิจกรรมที่ไม่เข้าลักษณะของหลักเกณฑ์ในการระดมทรัพยากร เช่น ค่าจัดงานราตรีประจำปี และบังคับเก็บจากนักเรียนทุกคน

๙. ไม่นำเสนอโครงการระดมทรัพยากร เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

๑. เงินระดมทรัพยากรถือเป็นรายได้สถานศึกษาตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับเงินรายได้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ดังนั้น เงินที่ได้รับจากการระดมทรัพยากร จึงต้องบันทึกบัญชีเป็นเงินรายได้สถานศึกษา แต่เนื่องจากโรงเรียนจะต้องใช้จ่ายเงินดังกล่าวให้เป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ของโครงการ และต้องรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และบิดประกาศตามหลักเกณฑ์ที่ สพฐ. กำหนด โรงเรียนจึงควรจัดทำทะเบียนย่อย เพื่อควบคุมรายการรับ-จ่ายเงินแต่ละโครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีข้อมูลในการจัดทำรายงานดังกล่าวอย่างเป็นระบบ

๒. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนอาจมีปัญหาคือจำกัดที่ทำให้จัดหาอุปกรณ์ครุภัณฑ์หรือปรับปรุงห้องล่าช้า เนื่องจากต้องเสียเวลาในการกำหนด spec ของครุภัณฑ์ รวมทั้งกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบกับเงินที่เก็บในภาคเรียนแรกไม่เพียงพอที่จะจัดหาได้ทั้งหมดตามโครงการ เพราะแบ่งเก็บเป็นหลายภาคเรียน ดังนั้น การจัดทำโครงการในลักษณะดังกล่าว จึงควรเตรียมความพร้อมของโครงการก่อน โดยเฉพาะด้าน spec ของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ สำหรับข้อจำกัดด้านงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ไม่เพียงพอในภาคแรกนั้น เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา หากมีเงินรายได้สถานศึกษา(ยอดรวม) เพียงพอสำหรับจ่ายไปก่อนก็สามารถทำได้ โดยให้ถือว่ารายการจ่ายดังกล่าว เป็นค่าใช้จ่ายของโครงการนั้น

๓. เนื่องจากสมาคมหรือชมรมผู้ปกครองและครู เป็นองค์กรเอกชนที่แตกต่างหากจากโรงเรียน ดังนั้นการออกไปเสิร์ฟรับเงินแทนหน่วยงานดังกล่าวจึงไม่สามารถทำได้

๔. ในหลักการระดมทรัพยากร ต้องให้เป็นไปด้วยความสมัครใจของนักเรียนและผู้ปกครอง โดยรายการที่ระดมให้พิจารณาถึงความจำเป็น เพื่อจัดการศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดประสบประการณ์ และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือบริการอื่น เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและมาตรฐานการศึกษาของนักเรียน ตามอัตราที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และฐานะทางเศรษฐกิจ

ดังนั้นการทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและนักเรียนอย่างทั่วถึง จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

๕. การเก็บเงินบำรุงการศึกษา ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่วนมาก ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/๑๓๗๒ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ เป็นหลักการเดียวกับแนวปฏิบัติในการระดมทรัพยากร เพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/๔๖๒ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๕ และถือเป็นเงินรายได้สถานศึกษาเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงให้ใช้วิธีการควบคุมเงินในระบบบัญชี ตามแนวทางในข้อเสนอแนะนี้

หน่วยตรวจสอบภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๖๓๓